

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія з педагогічної освіти



«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

«11» _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

для студентів

спеціальності 012 Дошкільна освіта

освітнього рівня молодший спеціаліст

освітньої програми Дошкільна освіта

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1216/19
Ж
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » 20 19 р.

Київ – 2019

Розробник: Кошіль Оксана Петрівна,
викладач циклової комісії з педагогічної освіти
Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «29» серпня 2019 р. № 1

Голова циклової комісії  Н.М. Діденко

Робочу програму перевірено
«30» серпня 2019 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи  З.Л.Гейхман

Заступник директора з навчальної роботи  Я.В. Карлінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 /120	
Курс	2	
Семестр	III	IV
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	45	75
Аудиторні	20	36
Модульний контроль	4	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	21	35
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: оволодіння майбутніми фахівцями системою теоретичних знань з педагогіки, практичними вміннями та навичками з організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

Вивчення даної навчальної дисципліни спрямоване на формування у студентів таких **компетентностей:**

- обізнаність з основними положеннями педагогіки;
- обізнаність з основними принципами і цінностями інклюзивної освіти;
- володіння базовими знаннями з педагогіки і психології та вміння їх реалізувати;
- обізнаність з основними положеннями Базового компоненту дошкільної освіти, Дорожньої карти освітніх реформ на 2015-2025 рр., Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді;
- обізнаність з основними положеннями педагогів-класиків і сучасних педагогів щодо виховання й освіти дітей дошкільного віку;
- обізнаність із закономірностями особистісного розвитку людини на різних вікових етапах;
- здатність створювати умови для збереження та зміцнення фізичного і психічного (інтелектуального й емоційного) здоров'я дітей дошкільного віку, формування оздоровчих умінь і навичок;
- обізнаність з типами та структурою занять, інших форм організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

3. Результати навчання за дисципліною

1. Розуміти значущість обраної професії.
2. Бути обізнаним щодо світоглядних позицій і переконань у пріоритетності завдань освіти в період дошкільного дитинства для формування особистості.
3. Здатність реалізовувати освітні стандарти, впроваджувати інноваційні технології в освітній процес закладу дошкільної освіти.
4. Здатність застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології щодо організації та впровадження інклюзивної освіти в умовах ЗДО.
5. Володіти системою знань, фахових умінь і навичок з педагогіки та умінням їх творчо реалізовувати у професійній діяльності.
6. Володіти уміннями виховувати, навчати дитину дошкільного віку, забезпечувати її комфортне перебування в реаліях сучасного життя.

4. Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт				
	Усього	Аудиторна:			
		Лекції	Семін.	Практ.	Сам.р.
Змістовий модуль 1. Загальні основи дошкільної педагогіки					
1. Дошкільна педагогіка як наука. Предмет дошкільної педагогіки	5	2			3
2. Зародження і розвиток дошкільного виховання в Україні й за кордоном	7	2	2		3
3. Дошкільні заклади в системі освіти. Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку	7	2		2	3
4. Інклюзивна освіта: сутність, завдання. принципи	5	2			3
Модульний контроль	2				
Разом	26 [□]	8	2	2	12
Змістовий модуль 2. Особливості розвитку і виховання дітей дошкільного віку					
5. Особливості психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами	5	2			3
6. Фізичний розвиток і фізичне виховання дітей дошкільного віку	5	2			3
7. Режим дня в закладі дошкільної освіти. Формування культурно-гігієнічних навичок у дітей дошкільного віку	7	2		2	3
Модульний контроль	2				
Разом	19 [□]	6	-	2	9
Разом за 3 семестр	45[□]	14	2	4	21
Змістовий модуль 3. Розумове виховання і освіта дітей дошкільного віку. Естетичне виховання дошкільників					
8. Розумовий розвиток і розумове виховання дітей дошкільного віку	10	4			6
9. Методи і форми організації навчання дітей дошкільного віку	12	2	2	2	6
10. Заняття як основна форма організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти	10	2		2	6
11. Естетичний розвиток та виховання. Завдання, засоби, методи естетичного виховання дітей дошкільного віку	12	4		2	6
Модульний контроль	2				
Разом	46 [□]	12	2	6	24
Змістовий модуль 4. Моральне та трудове виховання дітей дошкільного віку					
12. Моральний розвиток і моральне виховання дітей дошкільного віку	13	4	2	2	5
13. Трудова діяльність дітей в закладі дошкільної освіти. Види та форми організації праці дітей дошкільного віку	14	4	2	2	6
Модульний контроль	2				
Разом	29 [□]	8	4	4	11
Разом за 4 семестр	75[□]	20	6	10	35
Разом за навчальний рік	120[□]	34	8	14	56

□ з урахуванням модульного контролю

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Загальні основи дошкільної педагогіки

Тема 1. Дошкільна педагогіка як наука. Предмет дошкільної педагогіки

Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань. Огляд історії виникнення та становлення дошкільної педагогіки як науки. Предмет, об'єкт, завдання дошкільної педагогіки. Основні педагогічні категорії дошкільної педагогіки. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками. Актуальні проблеми дошкільної педагогіки.

Основні поняття теми: дошкільна педагогіка, система педагогічних наук, категорії дошкільної педагогіки (освіта, розвиток, виховання, навчання, освітній процес), освітнє середовище, етнопедагогіка, дитинознавство.

Основна література: 3, 5. *Додаткова література:* 1, 4.

Тема 2. Зародження і розвиток дошкільного виховання в Україні й за кордоном

Становлення і розвиток ідей дошкільної педагогіки. Прогресивні ідеї минулого та сьогодення у вітчизняній і зарубіжній педагогіці. Основні компоненти української етнопедагогіки.

Основні поняття теми: виховання, розвиток, дошкільна освіта, тенденції формування освітнього простору, законодавче забезпечення дошкільної освіти різних країн світу, дошкільні заклади США, дошкільна освіта Ізраїлю, Болгарії, Чехії.

Семінар 1. Розвиток суспільного дошкільного виховання в Україні й світі.

Основна література: 3, 5. *Додаткова література:* 1, 4, 5.

Тема 3. Дошкільні заклади в системі освіти.

Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку

Типи закладів дошкільної освіти та їхні функції. Класифікація типів закладів дошкільної освіти. Класифікація типів груп в закладах дошкільної освіти. Програми виховання та навчання дітей дошкільного віку: державні, альтернативні, регіональні, авторські. Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку в дошкільних закладах різного типу.

Основні поняття теми: заклад дошкільної освіти, освітні програми, мета виховання, завдання виховання, самопізнання, самовдосконалення, гармонійний розвиток, концепція дошкільного виховання.

Практичне заняття 1. Ознайомлення з освітніми програмами для дітей дошкільного віку та порівняльний аналіз основних освітніх програм («Дитина», «Українське дошкілля», «Я у світі», «Впевнений старт»).

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 5, 8, 10, 11, 12.

Тема 4. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи

Сутність і зміст поняття «інклюзивна освіта». Поняття «особливі освітні потреби». Особа з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти. Аналіз змісту понять «виключення», «сегрегація», «інтеграція». Завдання та принципи інклюзивної освіти. Концепції інклюзивної освіти у документах ЮНЕСКО, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ).

Основні поняття теми: інклюзивна освіта, особливі освітні потреби, виключення, сегрегація, інтеграція, принципи інклюзивної освіти, завдання інклюзивної освіти, нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти.

Основна література: 1, 4. *Додаткова література:* 5, 9.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Особливості розвитку і виховання дітей дошкільного віку

Тема 5. Особливості психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами

Основні етапи розвитку дитини. Особливості періоду раннього дитинства: швидкий темп розвитку, тісна взаємозалежність фізичного і психічного розвитку. Зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні) чинники відхилення у здоров'ї. Зміни та модифікації у вікових періодах розвитку: еволюційні, революційні, ситуаційні. Категорії дітей з особливими освітніми потребами та їхня характеристика. Організація перших днів перебування дитини з особливими освітніми потребами у закладі дошкільної освіти, робота з батьками.

Основні поняття теми: психічний розвиток дитини, психофізичний розвиток дитини, дитина з особливими освітніми потребами, порушення функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Основна література: 1, 4. *Додаткова література:* 5, 9.

Тема 6. Фізичний розвиток і фізичне виховання дітей дошкільного віку

Поняття: «фізичне виховання», «фізичний розвиток». Мета і завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку. Характеристика основних засобів фізичного виховання дошкільників. Поняття про руховий режим та засоби його здійснення. Роль вихователя в організації фізичного виховання дітей. Спільна робота сім'ї та закладу дошкільної освіти з фізичного виховання дітей.

Основні поняття теми: фізичний розвиток, фізичне виховання, антропометричні дані, біометричні дані, реактивність організму, теорія фізичного виховання, засоби фізичного виховання, гігієнічні умови, загартовування, фізичні вправи, гімнастика.

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 2, 8, 10, 11, 12.

Тема 7. Режим дня в закладі дошкільної освіти.

Формування культурно-гігієнічних навичок у дітей дошкільного віку

Сутність поняття «режим дня». Значення режиму дня в житті дитини дошкільного віку. Активна рухова діяльність. Комплекс засобів фізичної культури. Рухливі ігри. Норми фізичного розвитку дітей. Значення гігієнічних процедур в житті дитини. Формування здорового способу життя дітей дошкільного віку. Валеологічне виховання у закладі дошкільної освіти. Єдність вимог до гігієни дитини у закладі дошкільної освіти та сім'ї.

Основні поняття теми: режим дня, рухова діяльність, фізичний розвиток, фізичне виховання, культурно-гігієнічні навички, гігієнічні процедури, здоровий спосіб життя, валеологічна культура, гігієнічні процедури.

Практичне заняття 2. Моделювання конспектів проведення режимних процесів у I-у та II гу пол. дня в різних вікових групах ЗДО.

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 2, 5, 8.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Розумове виховання і освіта дітей дошкільного віку.

Естетичне виховання дошкільників

Тема 8. Розумовий розвиток і розумове виховання дітей дошкільного віку

Необхідність розумового розвитку дітей дошкільного віку. Розумове виховання і розумовий розвиток. Розвиток теорії розумового виховання дітей. Народна педагогіка про розумове виховання. Розумове виховання дітей в працях українських та зарубіжних педагогів. Сучасні дослідження про розумове виховання та розумовий розвиток дітей дошкільного віку. Завдання, зміст, засоби розумового виховання дітей. Сенсорне виховання як основа розумового розвитку дітей. Завдання, зміст, засоби та методи сенсорного виховання дітей дошкільного віку.

Основні поняття теми: розумовий розвиток, розумове виховання, допитливість, пізнавальний інтерес, пізнавальна діяльність, кмітливість, спостережливість, критичність, вдумливість, сенсорне виховання, сенсорний розвиток, сенсорний еталон, система перспективних дій.

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 1, 3, 8.

Тема 9. Методи і форми організації навчання дітей дошкільного віку

Особливості розумової активності та педагогічні умови формування розумової активності дошкільників. Методи і прийоми формування розумової активності у дітей. Особливості методів навчання. Класифікація методів навчання. Форми організації навчання дітей дошкільного віку.

Основні поняття теми: розумова активність, метод навчання, наочні методи, спостереження, демонстрація, словесні методи навчання, розповідь, бесіда, практичні методи навчання, ігри, прості досліди, моделювання, пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод, репродуктивний метод, частково-пошуковий (евристичний) метод, проблемний метод, дослідницький метод, метод розв'язання винахідницьких завдань, дидактичні засоби, дидактична гра, екскурсія.

Семінар 2. Особливості розумового виховання й освіти дітей дошкільного віку.

Практичне заняття 3. Моделювання конспектів дидактичної гри, екскурсії, заняття у різних вікових групах ЗДО.

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 1, 8, 10, 11, 12.

Тема 10. Заняття як основна форма організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти

Заняття як форма педагогічного впливу. Форми заняття. Види занять у закладі дошкільної освіти. Структура заняття для дітей дошкільного віку. Вимоги до проведення заняття у закладі дошкільної освіти.

Основні поняття теми: заняття, зміст заняття, освітні, розвивальні, виховні завдання, знання, уміння, навички, загальнодидактичні принципи навчання, результати освітньої діяльності, розвиток пізнавальних можливостей дитини.

Практичне заняття 4. Моделювання конспектів занять за розділами освітньої програми «Дитина» для дітей різного віку (вікова група за вибором студентів).

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 1, 3, 5, 6, 8.

Тема 11. Естетичний розвиток та виховання.

Завдання, засоби, методи естетичного виховання дітей дошкільного віку

Зміст і завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку. Розвиток теорії естетичного виховання. Засоби та методи естетичного виховання. Шляхи та організація формування у дітей оцінного ставлення до прекрасного в довкіллі та мистецтві. Компоненти естетичної культури особистості. Значення естетичного виховання у формуванні особистості дитини.

Основні поняття теми: естетичне виховання, естетичний розвиток, естетична культура, прекрасне, потворне, досконале, гармонія, міра, цінність, естетична свідомість, естетичне сприймання, естетичні погляди, естетичний ідеал, естетичні потреби, естетичні почуття, естетичний смак, естетична діяльність, естетична освіта.

Практичне заняття 5. Моделювання конспектів занять з художньої діяльності у різних вікових групах ЗДО.

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 5, 8.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Моральне та трудове виховання дітей дошкільного віку

Тема 12. Моральний розвиток і моральне виховання дітей дошкільного віку

Сутність понять «моральне виховання», «моральний розвиток». Психолого-педагогічні передумови та особливості морального розвитку дитини. Розвиток теорії морального виховання дітей. Закономірності процесу морального виховання. Завдання, методи, зміст, засоби морального

виховання дітей дошкільного віку. Виховання вольової поведінки. Виховання основ гуманізму. Виховання патріотизму.

Основні поняття теми: мораль, моральна свідомість, моральна культура, моральний розвиток, моральне виховання, моральні почуття, моральні якості, моральні норми, моральний реалізм, навички моральної поведінки, дисциплінованість, гуманізм, культура поведінки, етичні бесіди, вольова поведінка, дисциплінованість, культура поведінки, гуманність, патріотизм.

Семінар 3. Особливості морального виховання дошкільників.

Практичне заняття 6. Моделювання освітнього процесу з включенням в нього різних форм роботи, спрямованих на моральне виховання дошкільників (вікова група за вибором студентів).

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 5, 8.

Тема 13. Трудова діяльність дітей в закладі дошкільної освіти.

Види та форми організації праці дітей дошкільного віку

Теоретичні основи трудового виховання дітей дошкільного віку. Своєрідність праці дітей дошкільного віку. Завдання трудового виховання. Шляхи трудового виховання дітей дошкільного віку: ознайомлення з працею дорослих, організація праці дітей. Види дитячої праці. Зміст трудової діяльності дітей дошкільного віку. Форми дитячої праці. Трудові доручення, їхні особливості, значення, види, зміст і методика керівництва. Чергування, його виховне значення, види організація і методика керівництва в різних вікових групах. Колективна праця, її виховане значення, зміст, види колективної праці (праця поруч, загальна, сумісна).

Основні поняття теми: праця, трудове навчання, трудове виховання, загально трудові вміння, спеціальні вміння, культура праці, самообслуговування, господарсько-побутова праця, праця в природі, ручна праця, доручення, чергування, колективна праця.

Семінар 4. Особливості трудового виховання дітей дошкільного віку.

Практичне заняття 7. Моделювання організації і проведення різних видів дитячої праці в умовах ЗДО.

Основна література: 1, 2, 3, 5. *Додаткова література:* 5, 8, 10, 11, 12.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	Бал	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий	1	Студент може розрізнати об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту навчального посібника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями сформулювати визначення понять.
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки.
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні дії.
	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, вміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності.
	12	Студент має систематичні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї. Розвиває свої обдарування і нахили.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

Тема 1. Дошкільна педагогіка як наука. Предмет дошкільної педагогіки

1. Схематично зобразити зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.
2. Обґрунтувати історичну необхідність виникнення дошкільної педагогіки як науки.

Тема 2. Зародження і розвиток дошкільного виховання в Україні й за кордоном

1. Здійснити порівняльний аналіз типів ЗДО в різних країнах за поданою таблицею:

Країна	Тип ЗДО	Вік дітей	Особливості освітнього процесу

Тема 3. Дошкільні заклади в системі освіти. Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку

1. Підготувати презентацію однієї з освітніх програм ЗДО.

Тема 4. Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи

1. Навести приклади ситуації виключення, сегрегації, інтеграції та інклюзії у ЗДО дітей з особливими освітніми потребами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 5. Особливості психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами

1. Охарактеризувати категорії дітей з особливими освітніми потребами за різними класифікаційними ознаками.

Тема 6. Фізичний розвиток і фізичне виховання дітей дошкільного віку

1. Розкрити значення гігієнічних чинників у фізичному вихованні дітей.
2. Запропонувати способи контролю дітей в ЗДО щодо правильної постави.

Тема 7. Режим дня в закладі дошкільної освіти. Формування культурно-гігієнічних навичок у дітей дошкільного віку

1. Розкрити послідовність виховання культурно-гігієнічних навичок у різних вікових групах.
2. За допомогою яких аргументів можна пояснити дітям значення культури зовнішнього вигляду людини? Обґрунтуйте відповідь.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

РОЗУМОВЕ ВИХОВАННЯ І ОСВІТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

Тема 8. Розумовий розвиток і розумове виховання дітей дошкільного віку

1. Охарактеризувати поняття «розумова активність дітей дошкільного віку» в дослідженнях вітчизняних педагогів і психологів.

Тема 9. Методи і форми організації навчання дітей дошкільного віку

1. Здійснити порівняльний аналіз підходів до освітнього процесу в освітніх програмах ЗДО:

Назва програми	Основні розділи освітньої роботи	Організація освітньої діяльності дітей (способи, форми)
«Дитина»		
«Впевнений старт»		
«Українське дошкілля»		
«Я у Світі»		

Тема 10. Заняття як основна форма організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти

1. Скласти конспект заняття для дітей дошкільного віку в ЗДО (тема заняття і вікова група за вибором студента).

Тема 11. Естетичний розвиток та виховання. Завдання, засоби, методи естетичного виховання дітей дошкільного віку

1. Підготувати поради батькам щодо естетичного виховання в сім'ї.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Моральне та трудове виховання дітей дошкільного віку

Тема 12. Моральний розвиток і моральне виховання дітей дошкільного віку

1. Як запобігти проявам девіантної поведінки дітей дошкільного віку? Обґрунтуйте відповідь.
2. Охарактеризувати складові формування у дітей дошкільного віку поняття «Батьківщина».

Тема 13. Трудова діяльність дітей в закладі дошкільної освіти.

Види та форми організації праці дітей дошкільного віку

1. Обґрунтувати значення загальних доручень для дітей різних вікових груп.
2. Навести приклад доручення (вікова група за вибором студента), визначити кількість учасників, розподілити зміст роботи між ними.

Навчально-методична карта дисципліни «Педагогіка»

Разом: 120 год., лекції – 34 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 14 год.,

самостійна робота – 56 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I				ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II			ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III				ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV	
Назва модуля	ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ				ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			РОЗУМОВЕ ВИХОВАННЯ І ОСВІТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ. ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ				МОРАЛЬНЕ ТА ТРУДОВЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекцій	Дошкільна педагогіка як наука. Предмет дошкільної педагогіки	Зародження і розвиток дошкільного виховання в Україні й за кордоном	Дошкільні заклади в системі освіти. Мета і завдання виховання дітей дошкільного віку	Інклюзивна освіта: сутність, завдання, принципи	Особливості психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами	Фізичний розвиток і фізичне виховання дітей дошкільного віку	Режим дня в закладі дошкільної освіти. Формування культурно-гігієнічних навичок у дітей дошкільного віку	Розумовий розвиток і розумове виховання дітей дошкільного віку	Методи і форми організації навчання дітей дошкільного віку	Заняття як основна форма організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти	Естетичний розвиток та виховання. Завдання, засоби, методи естетичного виховання дітей дошкільного віку	Моральний розвиток і моральне виховання дітей дошкільного віку	Трудова діяльність дітей в закладі дошкільної освіти. Види та форми організації праці дітей дошкільного віку
Теми семінарських занять		Розвиток суспільного виховання в Україні й світі							Особливості розумового виховання й освіти дітей дошкільного віку			Особливості морального виховання дошкільників	Особливості трудового виховання дітей дошкільного віку.
Теми практичних занять			Ознайомлення з освітніми програмами для дітей дошкільного віку та порівняльний аналіз основних освітніх програм				Моделювання комплексів проведення режимних процесів у I-у та II-гу пол. дня в різних вікових групах ЗДО		Моделювання комплексів дидактичної гри, екскурсії, заняття у різних вікових групах ЗДО	Моделювання комплексів занять за розділами освітньої програми «Дитина» для дітей різного віку (вікова група за вибором студентів)	Моделювання комплексів занять з художньої діяльності у різних вікових групах ЗДО	Моделювання освітнього процесу з включенням в нього різних форм роботи, спрямованих на моральне виховання дошкільників (вікова група за вибором студентів)	Моделювання організації і проведення різних видів дитячої праці в умовах ЗДО
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1				Модульна контрольна робота 2			Модульна контрольна робота 3				Модульна контрольна робота 4	
Підс. контр.													

12. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти / наук. кер. А.М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук.; авт. кол.: Богуш А.М., Беленька Г.В., Богініч О.Л., та ін. – К., 2012. – 26 с.
2. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років / наук.кер. проекту: О.В. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. ред.: Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
3. Лисенко Н.В., Кирста Н.Р., Лазарович Н.Б. Педагогіка українського дошкілля. [Текст]: навчальний посібник / Н.В. Лисенко, Кирста Н.Р. - Київ: Видавничий Дім «Слово», 2016. – 376 с.
4. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. / За заг. ред. док. пед. наук проф. Колупаєвої А.А. – Київ, 2011. – 235 с.
5. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка [Текст]: навчальний посібник / Т.І. Поніманська; М-во освіти і науки України. - Київ: Академвидав, 2016. - 456 с.

Додаткова література:

1. Виховання і розвиток дітей. Педагогічна система Марії Монтессорі [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://ped-kopilka.com.ua/pedagogika/vospitanie-i-razvitie-detei-pedagogicheskaja-sistema-mari-montesori.html>
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. - 428 с.
3. Гавриш Н. В. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н. В. Гавриш, О. Г. Брежнева., І. Р.Кіндрат . - К. : Видавничий дім «Слово», 2015. – 176 с.
4. Джус О.В. Життя і творчість Софії Федорівни Русової (1856–1940): науково-методичний посібник / О.В. Джус. – Івано-Франківськ: НАІР. – 2016. – 216 с.
5. Закон України «Про дошкільну освіту». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
6. Концепція Нової української школи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
7. Крутій К. Л. Проектування освітнього простору дошкільного навчального закладу як умова розвитку здібностей дитини / К. Л. Крутій. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrdeti.com/nauka.php?ar=1>
8. Методичні рекомендації до Програми виховання і навчання дітей від двох до семи років «Дитина» / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк, К.І.Волинець; наук. кер. програмою: О.В.Проскура, Л.П.Кочина, В.У.Кузьменко, Н.В.Кудикіна; авт. кол.: Г.В.Беленька, Е.В.Белкіна, О.Л.Богініч, Н.І.Богданець-Білоskalенко та ін. / Мін. осв. і наук., мол. та спорту України, Головн. упр. осв. і наук. викон. орг. Київміськради (КМДА), Київ. ун-т ім.Б.Грінченка. – 3-є вид., доопр. та доп. – К.: Київ. ун-т ім.Б.Грінченка, 2012. – 400 с.

9. Нагорна О.Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навч.-метод. посіб. / О.Б. Нагорна. – Рівне, 2016. – 141 с.

10. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / [Н. В. Гавриш, Т. В. Панасюк, Т. О. Піроженко, О. С. Рогозянський, О. Ю. Хартман, А. С. Шевчук]; За заг. наук. ред. Т. О. Піроженко. – К. : Українська академія дитинства, 2017. – 80 с.

11. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І.Білан, Л.М.Возна, О.Л.Максименко та ін. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 264 с.

12. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (нова редакція). У 2 ч. Від народження до трьох років. / О.П. Аксьонова, А.М. Аніщук, Л.В. Артемова [та ін.]; наук. кер. О.Л. Кононко. – Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна», 2014. – 204 с.

13. Розвиваємо, навчаємо, виховуємо здорову дитину третього року життя: методичний посібник / Кузьмук Л.І. та ін.; за ред. Т.І.Поніманської. – К.: Видавничий дім «Слово», 2013. – 268 с.